

Kas Euroopa LGBTI-inimeste seas domineerib lootus või hirm?

Täna on rohkem LGBTI-inimesi (lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised inimesed), kes ei varja oma sättumust, kuid hirm, vägivald ja diskrimineerimine on endiselt tavaline, selgub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti uuringust LGBTI-inimeste kogemuste kohta. 140 000 vastanuga on see seni kõige ulatuslikum uuring LGBTI-inimeste vastaste vihakuritegude ja diskrimineerimise teemal. Uuringu tulemused on aluseks poliitikameetmetele, mis aitavad LGBTI-inimeste õigusi edaspidi veelgi tõhusamalt kaitsta ja edendada.

„Liiga palju LGBTI-inimesi elab endiselt varjus, kartes naeruvääristamist, diskrimineerimist ja isegi rünnakuid. Ehkki mõned riigid on edendanud LGBTI-inimeste võrdõiguslikkust, selgub uuringu tulemustest, et tegelik areng on kokkuvõttes olnud tagasihoidlik, jättes paljud LGBTI-inimesed haavatavasse olukorda. Nende töö- ja terviseprobleemid võivad süveneda COVID-19 tõttu veelgi. Poliitikakujundajad peaksid sellega arvestama ja pingutama rohkem, et aktiivselt edendada LGBTI-inimeste õiguste täielikku järgimist,“ selgitab FRA direktor [Michael O’Flaherty](#).

Võrdõiguslikkuse volinik Helena Dalli lisas: *„Hoolimata viimastel aastatel tehtud olulistest edusammudest seoses LGBTI+ inimeste võrdõiguslikkusega Euroopa Liidus, teatavad LGBTI+ inimesed endiselt ulatuslikust diskrimineerimisest. Veelgi murettekitavam on see, et oleme hiljuti olnud tunnistajaks LGBTI-vastastele juhtumitele Euroopa Liidus nagu rünnakud paraadide vastu, LGBTI-ideoloogiavaba tsooni deklaratsioonide vastuvõtmine, trahvid LGBTI-sõbralike reklaamide eest ja nii edasi. Kõik Euroopa Liidus peaksid tundma end iseendana turvaliselt ja vabalt.“*

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti aruandes [„Pikk tee LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuseni“](#) vaadeldakse, kuidas ligikaudu 140 000 LGBTI-inimest kogevad oma inimõigusi Euroopa Liidus, Ühendkuningriigis, Serbias ja Põhja-Makedoonias. Samuti juhitakse selles tähelepanu muudatustele, mis on tehtud alates FRA esimesest [LGBT-inimeste uuringust](#) 2012. aastal.

Mõlema uuringu võrdlusest selgub, et 7 aasta üldareng on olnud tagasihoidlik. ELi keskmised varjutavad riikide vahelisi olulisi erinevusi. Mõnes riigis arvas vastanud LGBTI-inimestest üle 70%, et ühiskond on varasemast pigem sallivam kui varem, kuid teistes arvas jällegi kuni 68%, et see on pigem vähem salliv.

Uuringu põhitulemused

- **Avatus:** 6 vastanut 10st väldib avalikus kohas partneriga käsikäes käimist.
- **Ahistamine:** 2 vastanut 5st ütleb, et neid on uuringule eelnenud aastal ahistatud.
- **Rünnakud:** trans- ja intersoolistest inimestest rünnati 1 inimest 5st füüsiliselt või seksuaalselt, mida on kaks korda rohkem kui muudes LGBTI-rühmades.
- **Diskrimineerimine:** 1 vastanu 5st tunneb end diskrimineerituna tööl ning 1 vastanu 3st tunneb end diskrimineerituna kas väljas süües-juues või suheldes.
- **Haridus:** 1 LGBTI-õppur 2st teatab, et keegi tema kaasõpilastest või õpetajatest toetab LGBTI-inimesi.
- **Majanduslik olukord:** 1 LGBTI-inimene 3st teatab, et tal on raske majanduslikult toime tulla. Olukord on veelgi halvem trans- ja intersooliste inimeste seas (ligikaudu 1 inimene 2st).

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti uuringu tulemused on sisendiks Euroopa Komisjoni LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuse strateegiale, mis avaldatakse veel käesoleval aastal. Põhiõiguste

Amet kutsub ELi ja selle liikmesriike üles astuma samme LGBTI-inimeste õiguste kaitseks, sealhulgas rakendama meetmeid järgmistes valdkondades:

- **Vihakuriteod.** Näidakem üles täielikku leppimatust LGBTI-kogukonna vastase vägivalla ja ahistamise suhtes, et LGBTI-inimesed saaksid samuti kasutada oma õigust liikuda vabalt ja hirmu tundmata. Investeerigem koolitusse, et nt politseitöötajad oskaksid ära tunda, registreerida ja nõuetekohaselt uurida LGBTI-inimeste vastaseid vihakuritegusid, et ohvrid julgeksid rünnakutest teatada ning et neid koheldaks võrdselt.
- **Teatamine.** Rakendagem meetmeid, et kuriteo ohvritel oleks lihtsam teatada rünnakutest ja diskrimineerimisest – siin on abiks veebipõhised teatamismeetodid, kontaktid kogukonnaga ja koolitused politseitöötajatele. Võrdõiguslikkust edendavatele asutustele tuleb tagada ka piisavad ressursid, et nad saaksid diskrimineerimise ohvreid tõhusalt toetada.
- **Diskrimineerimine.** Vastu tuleb võtta võrdse kohtlemise direktiiv, et laiendada kaitset diskrimineerimise eest tööhõivest kaugemale. Tuleb teostada terviklikud riiklikud tegevuskavad, et edendada LGBTI-inimeste õiguste järgimist kõigis eluvaldkondades.
- **Haridus.** LGBTI-noortele tuleb tagada turvaline ja toetav koolikeskkond. Koole ja õpetajaid tuleb aidata kogemuste jagamisel ja LGBTI-õppurite kiusamise tõkestamisel. Samuti tuleb tagada, et õppematerjalides ei võrdsustataks LGBTI-sättumust haigusega.
- **Eeskuju näitamine.** Igaüks meist saab anda oma panuse, et võrdõiguslikkus oleks tegelikkus, mitte sõnakõlks.

Käesolev uuring hõlmas 27 ELi liikmesriiki, samuti Ühendkuningriiki, Serbiat ja Põhja-Makedooniat. Esimest korda sisaldab uuring ka intersooliste inimeste ning 15–17-aastaste LGBTI-noorte kogemusi.

Koos põhiuuringu tulemustega avaldab FRA ulatusliku veebipõhise [andmesirvimisvahendi](#), mis võimaldab andmeid filtreerida riigi, küsimuse ning LGBTI-inimeste rühma lõikes.

Lisateave uuringu kohta

Täiendav teave on leitav [pressipaketist](#), küsimuste korral palun kirjutage media@fra.europa.eu või helistage tel +43 1 580 30 653.